

EcoDataCenter i Dalarna AB
info@ecodatacenter.se

Beslut om slutliga villkor för EcoDataCenter i Dalarna AB på fastigheterna Syrafabriken 5, 6 och 7 i Falu kommun

Beslut

Miljöprövningsdelegationen beslutar om slutliga villkor avseende vattenkälla för kylvatten och bränsle till reservkraftsgeneratorerna för EcoDataCenter i Dalarna AB:s (559083–6317) verksamhet på fastigheterna Syrafabriken 5, 6 och 7 i Falu kommun.

Utöver tidigare beslutade villkor gäller även följande.

7. Bolaget ska så snart nödvändiga tillstånd finns på plats använda en annan vattenkälla än vatten från det kommunala dricksvattennätet som kylvatten i verksamheten. Bolaget ska i den årliga miljörapporten till tillsynsmyndigheten redovisa hur arbetet fortskrider.
8. Bolaget ska sträva efter att senast år 2030 använda enbart fossilfritt bränsle till reservkraftsgeneratorerna. Bolaget ska i den årliga miljörapporten till tillsynsmyndigheten fortlöpande redovisa vilka bränslen och vilka mängder därav som använts under det gångna året samt bolagets arbete med att ersätta diesel med fossilfritt bränsle i reservkraftsanläggningen.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) att beslutet i detta ärende ska delges genom kungörelse. Se vidare information i bilaga 1.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

EcoDataCenter i Dalarna AB (fortsatt kallat bolaget) fick den 11 april 2019 tillstånd enligt miljöbalken att uppföra och driva en anläggning för datalagring försedd med reservkraftsgeneratorer med en total installerad tillförd effekt på 270 MW.

I avvaktan på ytterligare utredningar sköt miljöprövningsdelegationen under en provotid upp avgörandet om villkor gällande vattenkälla för kylning och bränsleval till reservkraften.

Tillståndet innehåller två utredningsvillkor, U1 och U2, med följande lydelse:

Bolaget ska under provotiden genomföra följande utredningar.

U1. Bolaget ska utreda möjligheten att använda annat vatten än dricksvatten som kylvatten i verksamheten. Utredningen ska innehålla förslag på möjliga alternativa vattenkällor. Av utredningen ska framgå för respektive alternativ: Miljöeffekter, kostnader, tidplan för genomförande samt eventuellt behov av vattendom eller andra tillstånd. Av valt alternativ ska framgå tid för genomförande och slutlig drifttagning av annan vattenkälla konkretiserat i förslag till slutligt villkor. Provotidsutredningen med förslag till slutligt villkor ska redovisas till miljöprövningsdelegationen senast den 3 januari 2022.

U2. Bolaget ska utreda möjligheterna för att helt eller delvis driva reservkraftsgeneratorerna med ett fossilfritt bränsle. Utredningen ska innehålla uppgifter om möjliga alternativa bränslen. Av utredningen ska framgå följande för respektive alternativ: Behov av justering/ombyggnad i processen för det aktuella bränslet, kostnader för justeringar/ombyggnationer och drift jämfört med fossilt alternativ, utsläpp till luft och övriga miljöaspekter jämfört med fossilt bränslealternativ. Av valt alternativ ska vidare framgå tid för genomförande och idrifttagning konkretiserat i förslag till slutligt villkor. Provotidsutredningen med förslag till slutligt villkor ska redovisas till miljöprövningsdelegationen senast 3 januari 2022.

Ärendets handläggning

Bolaget kom den 22 december 2021 in med en redovisning av utredningsvillkor U1 och U2.

Provotidsredovisningen skickades den 14 januari 2022 på remiss till Falu kommun, Länsstyrelsen i Dalarnas län och Falu Energi och Vatten AB. Samtliga remissinstanser lämnade yttranden.

Den 22 februari 2022 remitterade miljöprövningsdelegationen förslag till slutliga villkor till bolaget och ovan nämnda remissinstanser. Inlämnade yttranden i ärendet bifogades remissen. Endast bolaget kom in med ett yttrande över miljöprövningsdelegationens förslag till slutliga villkor.

De villkor som beslutas om i detta beslut är i sak inte ändrade mot de villkor som miljöprövningsdelegationen remitterade den 22 februari 2022.

Yrkanden

Bolaget lämnade inte några förslag till slutliga villkor i provotidsredovisningen.

Bolagets utredning

U1 – Vattenkälla

Bolaget har utrett två olika alternativ istället för att använda dricksvatten som vattenkälla; Rogsjön och Vällan. Utredningarna har genomförts tillsammans med Falu Energi och Vatten AB.

Vällan

Bolaget konstaterar följande gällande uttag av vatten från Vällan:

- Vattnet från Vällan behöver renas innan det kan användas som kylvatten, vilket skulle kräva stora investeringar i form av bland annat reningsverk.
- Vattenledningar mellan datacentret och Vällan behöva passera flertalet områden med höga kulturvärden vilken inte bedöms genomförbart ur ett ekonomiskt och hållbart perspektiv.
- Vällan bedöms känslig under perioder av torka.

Utifrån ovanstående har bolaget valt att inte arbeta vidare med Vällan som alternativ.

Rogsjön

Bolaget planerar att i samråd med Falu Energi och Vatten genomföra olika åtgärder med målet att kunna börja använda vatten från Rogsjön som kylvatten innan utgången av 2025. Som redovisas nedan är bolaget beroende av andra aktörer och prövningar vilket gör att det inte anser det är möjligt att konkretisera något villkor.

Utredningen visar att vattnet från Rogsjön håller rätt kvalitet utan att behöva rena vattnet i reningsverk eller genom avhärdningsutrustning, vilket exempelvis krävs för användning av dricksvatten från det kommunala dricksvattennätet. Då Rogsjön tidigare var dricksvattentäkt för Falu kommun finns en stor del av ledningsnätet färdigställt samt att Falu kommun har en vattendom för avledning av vatten från Rogsjön.

För att kunna ansluta vatten från Rogsjön krävs en ledningsdragning över Kålgården och till bolagets datacenter på Ingarvet, vilket kräver bland annat anmälan om vattenverksamhet för ledning i vattenområde, 12:6 samråd för ledning i naturmark, grävtillstånd, bygglov, marklov samt sannolikt en arkeologisk utredning vilket kan leda till behov av

tillstånd enligt kulturmiljölagen. De miljöeffekter som är kopplade till alternativet Rogsjön hör samman med ledningsdragningen och påverkan på eventuella natur- och kulturvärden. Positivt är dock att en ledningsdragning möjliggör användning av Rogvatten till övriga industrier i området kring Ingarvet.

Kostnaden för att genomföra alternativet är en investerings- och anslutningsavgift på 7 700 000 kronor samt en årsavgift på 600 000 kr.

Bolaget konstaterar även att användning av vatten från Rogsjön minskar belastningen på dricksvattentäkten, Lennheden.

U2 – Bränsleval

Bolaget har en strävan att i så stor utsträckning som möjligt driva reservkraftsgeneratorerna med fossilfria drivmedel, vilket bolaget kommer att arbeta kontinuerligt med. Användningen kommer att redovisas årligen i miljörapporten.

Då alternativa bränslen idag kräver längre transportsträckor bedöms miljövinsterna med att ersätta fossila bränslen med fossilfria vara begränsade. Till detta kommer en osäkerhet om tillgång till de fossilfria alternativen vilket kan påverka möjligheten att upprätthålla kontinuerlig drift.

Utifrån ovanstående, vad som redovisas i provotidsutredningen och med stöd av mark och miljödomstolens dom (MD 8356–18, 2021-03-25) anser bolaget att något särskilt villkor kring användning av bränsle inte är motiverat.

Anläggning och drift

Då vissa av kunderna bedriver samhällskritisk verksamhet (svenska kunder) och andra kunder kan lida stor ekonomisk skada om tillgängligheten på datacentret går ned förutsätter bolagets verksamhet en hög driftsäkerhet. En del av driftsäkerheten är att försäkra sig om hög tillförlitlighet av elkraft till datahallarna.

I datahallarna i Falun finns i dagsläget fyra och inom 24 månader 18 stycken dieseldrivna reservkraftaggregat. Vid full drift beräknas 40 stycken aggregat vara installerade. Aggregaten provkörs en gång per månad. Den totala volymen fossilt bränsle (diesel MK1) för provdrift av samtliga aggregat under 2020 uppgick till ca 2 m³. När anläggningen är färdigbyggd beräknas årsförbrukningen uppgå till ca 100 m³ för provdrift av aggregaten.

Alternativa bränslen

Det bränsle som normalt används vid reservkraftsanläggningar är diesel. Ecopar och HVO100 är de två mer miljövänliga alternativ som

finns i dagsläget, men där bolaget sammantaget bedömer att de i dagsläget inte är realistiska och redovisar följande:

- Information från befintliga motorleverantörer meddelar att tester av olika bränslealternativ inte genomförts utan istället hänvisas till normer som finns framtagna för bränsle; EN 590, EN 16940 och ASTDM D975. Bland annat skiljer densiteten på bränslet mellan de olika standarderna.
- Ecopar och HVO100 har liknande lagringstid som diesel men med förbehållet att kontinuerliga provtagningar behöver genomföras för att säkerställa att föroreningar inte uppstår.
- Ecopar och HVO100 kräver inte några justeringar i reservkraftsanläggningen för att kunna användas.
- Kostnaden för dem är 40–55 % dyrare jämfört med fossilt bränsle.
- Ett byte av bränsle till Ecopar eller HVO100 skulle innebära ett minskat utsläpp av koldioxid vid datacentret men bolaget resonerar vidare att tillgången i trakten kring Falun är begränsad vilket skulle ge ökade transporter som i sin tur leder till ökade utsläpp. Då bolaget inte använder några stora volymer bränsle blir miljövinsten begränsad.
- För att kunna upprätthålla utlovad tillgänglighet behöver bolaget en säkrad tillgång till Ecopar och HVO100 vilket marknaden i dagsläget inte garanterar.

Fortsatt arbete

Bolaget har ett kundlöfte om att leverera gröna IT-tjänster med så lågt klimatavtryck som möjligt. Marknaden är under ständig utveckling och bolaget kommer sträva efter att kontinuerligt utvärdera mer miljövänliga alternativ för drift av reservkraftsanläggningen. En diskussion förs med bränsleleverantörerna för att på sikt kunna ersätta den fossila dieseln.

Yttranden

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Länsstyrelsen i Dalarnas län har yttrat sig avseende kulturmiljön och angett att den planerade vattenledningen berör fornlämning som är skyddad enligt kulturminneslagen och att tillstånd för ingrepp på denna söks hos Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Länsstyrelsen informerar vidare om att samma exploatör i ett annat ärende ansökt om att lägga en väg genom nämnda fornlämningen och om det är möjligt att samordna ingreppen.

Myndighetsnämnden för bygg- och miljöfrågor, Falu kommun

Avseende utredningsvillkor U1 bedömer Myndighetsnämnden för bygg- och miljöfrågor (fortsatt kallat MyN) att genomförandetid samt driftsättning för annat vatten än dricksvatten bör villkoras med en sluttid.

MyN bedömer att den redovisning som bolaget lämnat in inte uppfyller utredningsvillkor U2. Påståenden till nackdel för användning av förnybart bränsle som tillgång och kostnad bör verifieras på ett tydligt sätt. Detta berör påstående om nutida och framtida tillgång på marknaden för förnybara bränslen och som enligt rapporten är fullt fungerande, tekniskt likvärdiga och lagringsbeständiga alternativ. Det saknas en faktisk total utsläppsredovisning avseende klimatpåverkande gaser och påstående om ökade utsläpp av klimatpåverkande gaser vid användande av icke fossila alternativ.

MyN ifrågasätter även kostnadsredovisningen då de enligt dagsprislistan ser en betydligt lägre skillnad, ca 17 % jämfört med bolagets redovisade 40 %. Den önskar förtydligande i denna punkt.

Nämnden ställer sig till slut frågande till utredningens slutsats att förnybara drivmedel inte är aktuella för verksamheten, trots den pågående klimatkussionen om nödvändigheten av minskade utsläpp av växthusgaser från fossila bränslen. Här vill nämnden lyfta fram Sveriges klimatpolitiska mål om att inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser år 2045. MyN för ett fortsatt resonemang kring mål om ökad inbladning av förnybara drivmedel och att det även bör gälla reservkraftsaggregat.

Falu Energi och Vatten AB

Falu Energi och Vatten AB förtydligar att det är Falu kommun som har en vattendom för avledning av vatten från Rogsjön.

Bolaget

Bolaget har meddelat att det inte har något att invända mot miljöprövningsdelegationens förslag till slutliga villkor.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Vid tillståndsprövning av en verksamhet kan miljöprövningsdelegationen med stöd av 19 kap 5 § och 22 kap 27 § miljöbalken skjuta upp en fråga om vilka villkor som ska ställas till dess tillräcklig erfarenhet har vunnits av verksamhetens inverkan.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att provotidsredovisningen innehåller tillräckligt underlag för att de uppskjutna frågorna nu ska kunna avgöras.

U1 – Vattenkälla

Miljöprövningsdelegationen bedömer att frågan om att använda en alternativ vattenkälla för kylning behöver regleras, detta utifrån ett resurshushållningsperspektiv av dricksvattentakten Lennheden.

I prövningsärendet framkommer att vattenförbrukningen till datahallarna uppgår till cirka 40 000 m³/år och att tillförseln till anläggningen kommer att strypas om förbrukningen medför negativ påverkan på det kommunala dricksvattennätet. För att kunna säkra vattentillgången till datahallarna bör därför ett byte av vattenkälla till Rogsjön så som redovisats vara av betydelse för bolaget i sitt åtagande gentemot kund om en driftsäker anläggning.

Vidare konstaterar miljöprövningsdelegationen i likhet med bolaget att en påkoppling till Rogsjön är beroende av andra aktörer samt av tillstånd och anmälningsförfaranden hos andra myndigheter.

Mot ovanstående föreskriver miljöprövningsdelegationen villkor om att bolaget behöver ansluta till annat vatten än dricksvatten så snart som nödvändiga tillstånd finns på plats. Det innebär att bolaget aktivt behöver arbeta för att få alternativet Rogsjön på plats samt att villkorsformuleringen möjliggör eventuella andra vattenkällor om alternativet Rogsjön i ett senare skede skulle visa sig vara ett omöjligt alternativ.

Miljöprövningsdelegationen bedömer med stöd av 2 kap 3, 5 och 7 §§ miljöbalken att detta krav är motiverat utifrån en avvägning av miljönytta mot uppskattad kostnad för åtgärderna.

U2 – Bränsleval

Miljöprövningsdelegationen kan se vissa brister i den provotidsredovisning som lämnats in och där även Falu kommun i yttrande ansett att redovisningen inte är tillräcklig. Avseende bolagets resonemang om utsläpp orsakade på grund av att mer långväga transporter krävs för att transportera alternativa bränslen till anläggningen bedömer miljöprövningsdelegationen att en miljöeffektsbedömning rimligen bör inkludera att även fossila bränslen transporteras långväga från utvinning och raffinering. Gällande kostnadsredovisningen finns frågetecken då en utvecklad redovisning inte nödvändigtvis behöver landa i en motivering att alternativa bränslen är orimligt kostsamma. Mot bakgrund av den praxis som utvecklats för datahallar gällande bränsle i reservkraftsaggregat bedömer dock miljöprövningsdelegationen att det inte är motiverat att begära kompletteringar i denna fråga.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att det i domen (MMD Nacka, M 8356–18) som bolaget hänvisar till finns villkor för verksamheten kring fortlöpande redovisning av vilka bränslen och vilka mängder som används samt hur arbetet med att effektivisera energianvändningen fortlöper. Genom de villkoren motiverade domstolen att bolaget fullgör sitt åtagande att arbeta för att på sikt ersätta det fossila bränslet.

Den 23 juni 2021 meddelade Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt ett tillstånd för datacenter i Avesta kommun (M 60–20). I den domen föreskrevs ett villkor om att bolaget ska sträva efter att senast år 2030 använda enbart fossilt bränsle till reservkraftsgeneratorerna.

Det är miljöprövningsdelegationens bedömning att mark- och miljödomstolen i ovanstående prövningar reglerat bolagens åtaganden om att arbeta för att ersätta det fossila bränslet och inte lämnat frågan oreglerad på det sätt som bolaget yrkat i redovisningen. Praxisen bygger på nuvarande teknik och bedöms inte vara knuten till vilken lokalisering en anläggning har varför miljöprövningsdelegationen bedömer att motsvarande krav är rimliga ställa även på EcoDataCenters verksamhet i Falu kommun. Vidare är det viktigt att bolaget efter avslutad provotid fortsätter sitt arbete med att undersöka möjligheten att använda sig av fossilfria alternativ. Mot ovanstående resonemang föreskriver miljöprövningsdelegationen villkor om bränsle enligt mark- och miljödomstolens dom (MMD Nacka, M 60–20).

Miljöprövningsdelegationen bedömer slutligen med stöd av 2 kap 3, 5 och 7 §§ miljöbalken att detta krav är motiverat utifrån en avvägning av miljönytta mot vad miljöprövningsdelegationen uppskattar att en framtida övergång till fossilfritt bränsle kan komma att kosta.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas, se bilaga 1.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av ordförande Lars A Andersson och miljösakkunnig Emma Knutes med miljöhandläggare Mirja Lif som föredragande.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

- Miljönämnden i Falu kommun, miljo.livsmedel@falun.se
- Falu Energi och Vatten AB, info@fev.se
- Länsstyrelsen i Dalarnas län
- Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- För kännedom till närboende (Lars och Ida Nordström samt Mats och Eva Hammarström)

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Hur delges beslutet?

Miljöprövningsdelegationen har beslutat att detta ärende ska delges genom skungörelse (47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932)).

Detta innebär att information om att beslutet finns tillgängligt, inom tio dagar från beslutet publiceras i Post- och Inrikes Tidningar samt i följande ortstidningar: Falu Kuriren.

Själva beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Delgivning har skett när det gått två veckor från beslutet om kungörelsedelgivning (51 § delgivningslagen).

Hur överklagar man beslutet?

Efter att delgivning skett har den som vill klaga tre veckor på sig att göra det. Sista dag att överklaga detta beslut är därför den **2 juni 2022**. Överklagandet ska inom denna tid ha kommit in till miljöprövningsdelegationen. Skicka överklagandet till dalarna@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen i Dalarnas län, 791 84 Falun.

I överklagandet bör följande finnas med:

- Det överklagade beslutets diarienummer
- Hur beslutet ska ändras
- Skälen till varför beslutet är felaktigt
- Namn, postadress och telefonnummer till den som överklagar

Överklagandet ska vara undertecknat av den som överklagar. Om ombud anlitas kan istället ombudet underteckna. I så fall ska fullmakt för ombudet skickas med.

Överklagandet prövas av mark- och miljödomstolen och miljöprövningsdelegationen kommer att skicka överklagandet vidare dit.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta länsstyrelsen via e-post, dalarna@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 00 00. Ange diarienummer 551-22471-2021.